

บรรณานุกรม

- ชัยนันท์ พรหมเพ็ญ. (2546). *โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยออกแบบการวางผังพื้นที่จัดนิทรรศการ*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย,
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์.
- ชาญศักดิ์ บุญช่วย. (2551). Project director, บริษัท ดรีมเดลล์ จำกัด. สัมภาษณ์เมื่อวันที่
20 มีนาคม พ.ศ. 2551.
- ธิษณา เตือนดาว. (2551). Managing director, บริษัท มายด์ แมทเทอร์ส จำกัด. สัมภาษณ์เมื่อ
วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2551.
- นวลฉวี สิ้นธุเชาวน์. (2545). *การจัดแสดงสินค้าอาหาร Thailand Food Fair*. ผลงานวิชาการ (ว.).
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, กระทรวงพาณิชย์. RD 36, 5 – 47.
- ไพโรจน์ กุลละวณิชย์. (2551). หัวหน้ากลุ่มงานประชาสัมพันธ์, กรมการค้าต่างประเทศ.
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2551.
- อัศวรุณี ตำราเรียง. (2549). *สร้างเว็บแบบมีอาชีพด้วย mambo OPEN SOURCE Content
Management System (CMS)*. กรุงเทพฯ: พิษัย อติศร คอนซัลติง, คณะบุคคล.
- Adobe. (2009). *ADOBE FLASH CS4 PROFESSIONAL : features*. Retrieved January,
2009, from [http://www.adobe.com/products/flash/features/?view=topnew
&promoid=DRHWS](http://www.adobe.com/products/flash/features/?view=topnew&promoid=DRHWS)
- Alan, B. & Dimitrios, C. (1997). *On architectural design in virtual environments*.
Design Studies 18 (1997). Great Britain, Apr 1997, 143 – 154.
- Aoyama Y. (2003). *Sociospatial dimensions of technology adoption: recent M-commerce
and E-commerce developments*. Environment and Planning, A 35(7), 2003,
1201 – 1221.

Barnes, S. (2007). *Virtual worlds as a medium for advertising*. ACM SIGMIS archive
38. 4(November 2007), 45–55.

Brooks, F. P., Jr. (1999). *What's Real About Virtual Reality?*. University of North Carolina
at Chapel Hill. IEEE Computer Graphics And Applications.
19. 6(November 1999), 16-27.

CMSWire and water&stone. (2010). *2009 Open Source CMS Market Share Report*.
Retrieved March 2010, from [http://www.cmswire.com/downloads/
cms-market-share](http://www.cmswire.com/downloads/cms-market-share)

Dauner, J.; Landauer, E. & Fraunhofer, I. (1998). *3D Product Presentation Online: The
Virtual Design Exhibition*. Third Symposium on the Virtual Reality
Modeling Language, VRML 98.

DEP. (2008). *BIG + BIH Exhibitor manual*. Ministry of Commerce, Royal Thai
Government. BKK. 2008, 93.

Drupal. (2010). *About the Drupal project*. Retrieved March, 2010, from [http://drupal.org/
features](http://drupal.org/features)

Goldstone, W. (2009). *Unity Game Development Essentials*. Packt Publishing Ltd.
Birmingham, UK. 2009, 23-24.

Guo, Yue & Barnes, S. (2007). *Why people buy virtual items in virtual worlds with real
money*. ACM SIGMIS Database, Volume 38, Issue 4. New York, USA,
November 2007, 69-76.

International Trade Center. (1990). *Marketing Communications: Exhibition Stand Design*
Geneva: UNCTAD/GATT, 11–20.

- Kitchens, K., Mohd Fairuz Shiratuddin. (2007). *Interactive Home Design in a Virtual Environment*. 7th International Conference on Construction Applications of Virtual Reality. United State, October, 2007, 22-23.
- Li, F., Whalley J & Williams H. (2001). *Between physical and electronic spaces: the implications for organisations in the networked economy*. *Environment and Planning, A* 33(4), 2001, 699–716.
- Mateevitsi, V., Sfakianos, M., Lepouras, G., Vassilakis, C. (2008). A Game-Engine Based Virtual Museum Authoring and Presentation System. *ACM International Conference Proceeding Series*, Vol. 349. Athens, Greece, 2008, 451–457.
- McGill, M. (2008). *Critical skills for game developers: an analysis of skills sought by industry*. Proceedings of the 2008 Conference on Future Play. New York, USA, 89-96.
- Ming-Hsin Tsai, Chun-Hsiung Huang, Jing-Yi Zeng. (2006). *Game programming courses for non programmers*. ACM International Conference Proceeding Series, Vol. 223. Perth, Australia, 2006, 219–223.
- Prima Soft. (2007). *Over view: Exhibition Organizer Deluxe*. Retrieved December, 2007, from http://www.primasoft.com/deluxeprg/exhibition_software_overview.htm
- Tumsangthong, P. (2010). *เปรียบเทียบ cms : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ*. Retrieved March, 2010, from <http://wiki.nectec.or.th/setec/Knowledge/CompareCMS>

ภาคผนวก

สำนักหอสมุด

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ผู้จัดงาน (Organizer)

ผู้ทำวิทยานิพนธ์ นายเทพรังสี นุชเสม

หัวข้อวิทยานิพนธ์ “การพัฒนาซอฟต์แวร์ 3 มิติเสมือนจริงเพื่อช่วยจัดผังและบริหารงานนิทรรศการร่วมกัน”

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลและปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการออกแบบแผนผังและการจัดการบริหารภายในงานนิทรรศการ
2. ศึกษาแนวทางการนำหลักการทฤษฎีทางคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้กับกระบวนการบริหารงานและการประสานงานสำหรับนิทรรศการ
3. พัฒนาระบบช่วยออกแบบวิเคราะห์ปรับปรุงแผนผังและการควบคุมงบประมาณ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ

ข้อคำถามแบบสัมภาษณ์

ข้อมูลบุคคล

1. ผู้ให้ข้อมูล.....
2. ตำแหน่ง..... บริษัท.....
3. ประสบการณ์การทำงาน.....ปี
4. ผลงานโดดเด่นที่ผ่านมา.....

ภาพรวมงานนิทรรศการในประเทศไทย

1. สำหรับประเทศไทย มีการสนับสนุนหรือผลักดันให้มีการจัดนิทรรศการอย่างจริงจังหรือไม่ เพราะในเรื่องของนิทรรศการค่อนข้างเป็นสิ่งใหม่ในประเทศไทย และพบเห็นถึงการตื่นตัวในช่วงหลังมานี้
2. [จากข้อ 1] ถ้ามี กระทำโดยหน่วยงานใด และเริ่มมีขึ้นตั้งแต่เมื่อไร
3. ผลตอบรับ กับงานนิทรรศการที่จัดขึ้นโดยคนไทย จากทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดีหรือไม่ดีอย่างไร และในแง่ใดบ้าง

ประสบการณ์การจัดงานนิทรรศการของบริษัท

1. จากการศึกษาเบื้องต้น จะสามารถแยกงานนิทรรศการออกได้ 4 รูปแบบคือ temporary, permanent, trade fair, education แต่ในสภาพความเป็นจริงแล้ว จะมีรูปแบบที่นอกเหนือจากนี้หรือไม่ ถ้ามี ยังมีอะไรอีกบ้าง
2. บริษัทได้มีบทบาทหรือเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในการจัดนิทรรศการประเภทใดบ้าง
3. ความแตกต่างของการทำงาน ในภาพรวมของงานนิทรรศการแต่ละประเภทมีมากน้อยขนาดไหน เช่น ขนาด (ความใหญ่โต) ของงาน สถานที่จัดงาน การทำงานกับลูกค้าคนไทยหรือต่างชาติ เป็นต้น

4. จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องในนิทรรศการมีอยู่หลายฝ่ายด้วยกัน เช่น developer, organizer, exhibitor, contractor, tenant, visitor ยังมีนอกเหนือจากนี้อีกหรือไม่ ถ้ามี คืออะไรบ้าง
5. [จากข้อ 4] บทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเป็นอย่างไร
6. [จากข้อ 5] ความเกี่ยวข้อง ของแต่ละฝ่ายในด้านการประสานงานระหว่างกันหรือส่งมอบงานระหว่างกัน เป็นอย่างไร
7. ในบางครั้งพบว่า developer organizer และ exhibitor เป็นกลุ่ม ๆ เดียวกัน รูปแบบนี้จะมีวิธีการทำงานและประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ อย่างไร
8. ยังมีรูปแบบการประสานงานแบบอื่นอีกหรือไม่ อย่างไร

กระบวนการในงานนิทรรศการ

1. ขั้นตอนกระบวนการ (process) ในการจัดนิทรรศการตั้งแต่เริ่มเปิดโครงการจนกระทั่งจบงาน มีขั้นตอนอย่างไร
2. ในแต่ละขั้นตอนมีฝ่ายใดรับผิดชอบอยู่บ้าง
3. ตัวชี้วัดประสิทธิภาพของแต่ละขั้นตอน คืออะไร เช่น ความถูกต้องของข้อมูล ความรวดเร็ว ค่าใช้จ่าย เป็นต้น
4. ระยะเวลาของโครงการหนึ่ง ๆ มักยาวนานเท่าใด
5. สัดส่วนด้านระยะเวลา ของกระบวนการ (process) ในแต่ละขั้นตอน เป็นอย่างไร เช่น ขั้นตอนที่ใช้เวลามากที่สุด หรือขั้นตอนที่ใช้เวลาน้อยที่สุด

ปัญหาและการแก้ไข

1. ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการ มีปัญหาสำคัญ ๆ ที่ต้องคำนึงถึงหรือไม่ ถ้ามี คืออะไรบ้าง
2. จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า การเงิน เข้าไปเกี่ยวข้องอยู่ด้วยในแทบทุกกระบวนการ มีวิธีในการจัดการและควบคุมอย่างไร
3. ปัญหาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการเงิน มีวิธีป้องกันหรือแก้ไขปัญหายังไง
4. งานที่จัดว่ามีขนาดใหญ่ (เช่น ในแง่ของขนาดพื้นที่ งบประมาณ หรือจำนวนคน) กับงานขนาดเล็ก ที่ทางบริษัทเคยจัดมาแล้ว มีปัญหาที่เหมือนกัน หรือต่างกัน หรือไม่ อย่างไร
5. มีขั้นตอนใด ที่ใช้เวลาและเกิดปัญหาขึ้นมากที่สุดจากกระบวนการ (process) ทั้งหมด ถ้ามี คือขั้นตอนใด
6. ถ้ามีซอฟต์แวร์ที่ช่วยแก้ปัญหาในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งจากกระบวนการทั้งหมด ต้องการที่จะใช้ซอฟต์แวร์นั้นในขั้นตอนใดมากที่สุด (โดยคุณสมบัติของซอฟต์แวร์ นั้นสามารถแสดงทัศนียภาพ 3 มิติของงานนิทรรศการ พร้อมทั้งแสดงผลข้อมูลเชิงตัวเลขควบคู่ไปด้วยได้)
7. [จากข้อ 6] หากบริษัทมีการใช้งานซอฟต์แวร์ดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อรูปแบบการทำงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของบุคคลในองค์กรอย่างไรบ้าง หรือไม่

ภาคผนวก ข

ผลการสัมภาษณ์ หัวหน้ากลุ่มงานประชาสัมพันธ์ กรมการค้าต่างประเทศ

ข้อมูลบุคคล

1. ผู้ให้ข้อมูล ไพโรจน์ กุลละวณิชย์
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานประชาสัมพันธ์ กรมการค้าต่างประเทศ
ประสบการณ์ทำงาน.....ปี
ผลงานโดดเด่นที่ผ่านมา Made in Thailand, Bangkok Jewelry, Thailand Rice Convention, 80th Years King of Thailand

ภาพรวมงานนิทรรศการในประเทศไทย

1. ในประเทศไทย มีหน่วยงานที่สนับสนุนหรือผลักดันให้มีการจัดนิทรรศการอย่างจริงจังหรือไม่
ตอบ: ในส่วนของราชการจะมีกรมส่งเสริมการส่งออก ที่จะมีหน้าที่ในด้านนี้โดยตรง ทำเรื่องโปรโมชั่น มีการจัดงานระดับอินเตอร์ทั้งในและนอกประเทศ
2. การส่งเสริมเริ่มขึ้นตั้งแต่เมื่อไร
ตอบ: กรมส่งเสริมการส่งออกเริ่มทำงานพวกนี้มานานแล้ว งานแสดงสินค้าที่ขึ้นชื่อที่สุดก็মেডอินไทยแลนด์ ซึ่งก็ผ่านมาเกือบ 20 ปีแล้ว
3. ผลตอบรับกับงานนิทรรศการที่เคยจัดขึ้นมาในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา
ตอบ: นับว่าดีขึ้น เพราะว่ามีคนให้ความสนใจและมีคนที่เข้ามาทำงานพวกนี้มากขึ้น แต่ก็ไม่สามารถบอกได้ชัดว่าดีขึ้นขนาดไหน เพราะในทางสถิติจริง ๆ แล้วมันไม่มีการบันทึกไว้

ประสบการณ์การจัดงานนิทรรศการ

1. รูปแบบของงานนิทรรศการที่เคยทำมา

ตอบ: ของกรมส่งเสริมการส่งออกนั้นหลัก ๆ เลยจะเป็น trade fair เช่น งานจีวีเวลรี่ จัดนิทรรศการโปรโมทสินค้าที่รวมเอาจีวีเวลรี่ทั้งหมดที่ไทยผลิตได้มาแสดง แต่ของกรมการค้าต่างประเทศจะทำงานต่างออกไป ของเราจะมีหน้าที่ในการบริหารการนำเข้าและส่งออก เปรียบเทียบได้ว่ากรมส่งเสริมการส่งออกมีหน้าที่เหมือนเซลล์แมน กรมการค้าต่างประเทศเป็นเหมือนส่วนบริหารงานหลัก ๆ รูปแบบอีกอย่างหนึ่งคืองานประเภทส่งเสริมภาพลักษณ์หรือยกระดับสินค้า อย่างงานข้าวหอมมะลิกับงานครบรอบ 80 ปีในหลวง ซึ่งรูปแบบนี้ไม่สามารถหาข้อสรุปของต้นทุนกำไรอะไรได้เลย สิ่งที่ได้มันเป็นนามธรรม

2. บทบาทในงานนิทรรศการของทางกรมส่งเสริมการส่งออก

ตอบ: ข้อนี้จะขึ้นอยู่กับ organizer ที่เราจ้างเข้ามา เราเป็นเจ้าของงาน บริหารจัดการแต่ว่าจ้างบริษัทเข้ามาทำ

3. ความแตกต่างในการทำงานของนิทรรศการแต่ละงาน

ตอบ: ทุกอย่างแตกต่างกันหมด ทั้งขนาด งบประมาณ รูปแบบ สถานที่ กลุ่มลูกค้า stake holder ในทุก ๆ อย่างมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและมีความยืดหยุ่นสูง

4. ผู้ที่เกี่ยวข้องในงานนิทรรศการมีใครบ้าง

ตอบ: ข้อนี้ให้คำตอบที่ชัดเจนไม่ได้ สำหรับราชการนี้จะมองอยู่ 2 ข้าง คือ เราผู้จัดกับ stake holder คือกลุ่มเป้าหมายหรือว่าลูกค้า แต่ในส่วนของผู้จัดจริง ๆ จะใช้การจ้าง organizer ซึ่ง organizer ก็จะเป็นหลาย ๆ อย่างทั้ง sub contract และอื่น ๆ

5. บทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเป็นอย่างไร

ตอบ: ส่วนนี้จะมีกติกากำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นสัญญา เอกสารจัดจ้าง หรืออื่น ๆ ทุกคนที่เกี่ยวข้องก็ต้องปฏิบัติตามนั้น

6. ความเกี่ยวข้องของแต่ละฝ่ายในด้านการประสานงานระหว่างกัน

ตอบ: ขึ้นอยู่กับกติกาที่กำหนดไว้

7. ในบางครั้งพบว่า developer organizer หรืออื่น ๆ เป็นกลุ่มเดียวกัน วิธีการทำงานจะออกมาในรูปแบบใด

ตอบ: มองในมุมของหน่วยราชการ เราจะไม่ทำงานเอง แต่จะจ้าง organizer นั้น เหมือนกับบริษัทรับจ้าง ขึ้นอยู่กับว่าจ้างให้ทำงานอะไร ซึ่งก็สามารถทำได้ทุกอย่าง ถ้ามีเรื่องใดที่ทำได้ organizer ก็จะไปจ้าง organizer อื่น ๆ ให้เข้ามารับผิดชอบเป็นส่วน ๆ ไป ทางราชการเองก็เพียงควบคุมให้งานเป็นไปตามเป้า

8. ยังมีรูปแบบการประสานงานแบบอื่นอีกหรือไม่

ตอบ: มีรูปแบบขอฟรี เป็นลักษณะที่ต่างฝ่ายต่างขอให้จัดงานร่วมกัน อย่างเช่น งานสวดมนต์ภูเขาทองวัดสระเกษ ซึ่งทางวัดไม่มีทุนที่จะจ้างและหน่วยราชการเองก็อยากจะจัดงาน เป็นลักษณะงานเอื้อเพื่อเอื้อเผื่อแผ่ระหว่างกัน

กระบวนการในงานนิทรรศการ

1. กระบวนการและขั้นตอนในการจัดงานนิทรรศการมีขั้นตอนอย่างไร

ตอบ: สำหรับราชการ เริ่มที่จัดหางบประมาณ หาสถานที่ หาผู้จัด ทีมงาน ซึ่งจะมีตัวประกอบร่วมเยอะมาก งานประเภท trade fair ที่ทางราชการทำ จะเริ่มที่เสนอโครงการเพื่อจะรับงบประมาณ จัดหาสถานที่ จัดจ้าง organizer จากนั้น organizer จะเริ่มงานเตรียมสถานที่ มีการเชิญประธานในพิธี เชิญคนร่วมงาน บริหารจัดการงานจนกระทั่งจบงาน เก็บสถานที่ จากนั้นจะจ่ายค่าจ้างให้ organizer เป็นอันจบโครงการ นี่เป็นกระบวนการโดยคร่าว ๆ

2. ในกระบวนการแต่ละขั้นตอนมีใครเป็นผู้รับผิดชอบ

ตอบ: อันดับแรกคือ เจ้าของงาน อย่างราชการจะมีกรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ส่วนขั้นตอนดำเนินการจะเป็นความรับผิดชอบของ organizer ซึ่งก็จะมีผู้ที่เข้ามารับผิดชอบต่อหลากหลายตามสภาพของงาน

3. ตัวชี้วัดประสิทธิภาพของแต่ละขั้นตอน

ตอบ: เราจะดูที่ภาพรวม 1. มูลค่าการขายสินค้า 2. จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมงาน เป็นหลัก งานนิทรรศการทั่ว ๆ ไป จะมีคนที่ทำหน้าที่ควบคุมอยู่แล้ว ประสิทธิภาพจะวัดอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับความพอใจของกรรมการตรวจรับ ซึ่งไม่สามารถชี้ชัดออกมาเป็นตัวเลขหรือ หลักการทางสถิติใด ๆ ได้เลย ถ้าเป็นการวัดตามหลักเศรษฐศาสตร์จะต้องนับตอนจบงาน นับจำนวนเข้าทำงาน จำนวนสินค้าที่ขายได้ หรือรายได้โดยรวม เป็นต้น

4. ระยะเวลาของโครงการนิทรรศการหนึ่ง ๆ ยาวนานเท่าใด

ตอบ: งานนิทรรศการจริงไม่เกิน 10 วัน แต่การเตรียมตัวใช้เวลานานกว่ามาก ขึ้นอยู่กับขนาดของงาน อยู่ที่ว่าวัสดุเครื่องมือที่ต้องใช้พร้อมแค่ไหน ความประณีตหรือคุณภาพต้องมีเท่าไร อย่างเช่นสินค้าเกษตร บางงานต้องใช้ข้าวที่ออกรวงพอดี เพราะฉะนั้นต้องปลูกจำนวนเท่าไร ใช้เวลาแค่ไหน ก็ต้องคำนวณเข้าไปด้วย

5. ขั้นตอนใดที่ใช้เวลามากที่สุด หรือน้อยที่สุดในงานนิทรรศการ

ตอบ: ขั้นตอนที่ใช้เวลามากที่สุดคือขั้นตอนดำเนินงาน ซึ่งก็ใกล้เคียงกับการจัดจ้าง organizer เพราะในบางงาน การจะเลือก organizer ที่เหมาะสมได้ใช้เวลานาน แต่ถ้ามีเจ้าประจำอยู่และรู้งานดี กรณีนี้งานจะดำเนินไปได้เร็ว อีกทั้งการตกลงเรื่องราคาก็ยังทำได้คล่องตัวมากกว่าเพราะเคยร่วมงานกันมาก่อน

ปัญหาและการแก้ไข

1. ปัญหาที่สำคัญในแต่ละขั้นตอนที่ต้องคำนึงถึง มีอะไรบ้าง

ตอบ: มีทุกขั้นตอน ปัญหาอันดับหนึ่งคือ เงิน ถ้าเงินไม่ถึง ประสิทธิภาพงานก็จะลดลง ปัญหารองลงมาคือ คน คนที่เชี่ยวชาญ จะกว้างขวางมีช่องทางหรือเส้นสายที่ดี รองรับความต้องการของเราได้หมด แต่การที่จะได้ร่วมงานกับคนแบบนี้มันค่อนข้างยาก

2. การเงินเข้าไปเกี่ยวข้องกับในทุกอย่าง ๆ กระบวนการ มีวิธีจัดการและควบคุมอย่างไร

ตอบ: เงินเป็นตัวกำหนดคุณภาพของงาน ถ้าเงินพอ organizer ยอมรับได้ งานก็ดำเนินต่อไปได้ แต่ถ้าเงินไม่ถึง ก็จะต้องมีการต่อรองในการจะลดคุณภาพหรือปริมาณก็ตามแต่ จะเห็นสมควร

3. ปัญหาอื่น ๆ นอกจากเงิน มีวิธีป้องกันหรือแก้ไขอย่างไร

ตอบ: ปัญหาอื่นก็คือ คน ความรู้ความสามารถของบุคลากรที่จะประสานงานกับเรา ในการแก้ปัญหาจะย้อนกลับไปในเรื่องเงิน ใช้เงินจ้างบุคลากรที่เชี่ยวชาญได้ จ้างมืออาชีพได้ และจะทำให้ผลงานนั้นเข้าเป้าที่วางไว้ แต่ถ้างบน้อยก็ต้องทำเอง

4. งานนิทรรศการขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร

ตอบ: ต่างกันทั้งหมด ถ้ามีคนเข้าไปเกี่ยวข้อง งานใหญ่ก็ต้องใช้คนมาก แต่ก็ใช้ว่างานเล็กจะต้องใช้คนน้อย มันอยู่ที่ความพร้อมและสภาพของงาน บทสรุปที่เหมือนกันของงานนิทรรศการทั้งหมดคือ ความพอดี ผู้บริหารต้องบริหารให้เกิดความพอดี ก็คือทำให้เกิดความพอใจด้วยกันทุกฝ่าย

5. ขั้นตอนที่เกิดปัญหาขึ้นมากที่สุด คือขั้นตอนใด

ตอบ: ขั้นตอน พิธีเปิด ถึงแม้จะมีการเตรียมตัวไว้อย่างดี มีการทดสอบระบบทุกอย่างพร้อมทำงาน เวลาเปิดงานจริง ประธานขึ้นพูด 3 ประโยคแล้วไฟดับ นั่นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นประจำ เพราะในสถานการณ์จริงคนจะเยอะมาก กล้อง 20 – 30 ตัว ไฟสปอตไลท์เป็นแผงและสิ่งอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดการแปรผันมืออยู่มาก

6. ถ้ามีซอฟต์แวร์ที่ช่วยแก้ปัญหาในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งได้ ต้องการให้ซอฟต์แวร์นั้นในขั้นตอนใดมากที่สุด

ตอบ: ในความเป็นจริงแล้วซอฟต์แวร์ที่จะช่วยงานแบบนี้ไม่ได้มีประโยชน์เลย ในหลักการจัดนิทรรศการที่เราจะต้องติดต่อกับสถานที่จัดใหญ่ ๆ นั้นขึ้นอยู่กับ sale เท่านั้น ซอฟต์แวร์มีข้อมูลให้ได้ แต่เทคนิคการเจรจาต่อรองนั้นอยู่ที่ sale และข้อมูลเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ข้อมูลที่ซอฟต์แวร์มีอาจไม่ได้ถูกอัปเดตตามไปด้วย เพราะข้อมูลเหล่านี้มักเป็นความลับ แต่ในบางกรณีที่เป็นงานเฉพาะ เช่น งานสัมมนา งาน

คอนเสิร์ต เราสามารถให้ข้อมูลที่เป็นสแตนด์บายได้ เนื้อหารายละเอียด การจองที่นั่ง การซื้อตั๋ว ก็สามารถทำผ่านซอฟต์แวร์ได้ แต่ถ้าพูดถึงหน่วยราชการของไทย จะใช้วิธีการติดต่อโดยตรงเท่านั้น

7. ถ้ามีการใช้งานซอฟต์แวร์ในกระบวนการใด ๆ ของงาน จะส่งผลต่อรูปแบบการทำงานแบบเดิมหรือไม่

ตอบ: ขึ้นอยู่กับว่า ผู้ใช้มองซอฟต์แวร์จากจุดไหน ในบางขั้นตอน เทคนิคการทำงาน การต่อรองเจอร์อาจมีความสำคัญอย่างมาก ตัวอย่างเช่น นักร้องดังบริทธิย์ สเปียร์ จะมาเปิดคอนเสิร์ตในไทย สิ่งที่ต้องการคือพาร์ทเนอร์ที่จะร่วมทำงานด้วย ไม่ใช่ซอฟต์แวร์ ในอีกมุมมองหนึ่ง ซอฟต์แวร์นั้นจะให้คำตอบแบบตรงไปตรงมา แต่การทำงานจริงจะมีความยืดหยุ่นเป็นตัวแปรอีกมากมาย เช่น ขนบ วัฒนธรรม ธรรมเนียม ประเพณี รวมทั้งความพอใจของแต่ละบุคคล ซึ่งซอฟต์แวร์ไม่ได้สนับสนุนตรงนั้น

สำนักหอสมุด

ภาคผนวก ค

ผลการสัมภาษณ์ด้านการจัดงานนิทรรศการในประเทศไทย

ข้อมูลบุคคล

1. ผู้ให้ข้อมูล ชาญศักดิ์ บุญช่วย
 ตำแหน่ง Project Director บริษัท ดรีมเดลล์ จำกัด
 ประสบการณ์ทำงาน 10 ปี
 ผลงานโดดเด่นที่ผ่านมา งานเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 งานอเมซิงไทยแลนด์ ถนน
 คนเดินสีลม
2. ผู้ให้ข้อมูล ธิษณา เตือนดาว
 ตำแหน่ง Managing Director บริษัท มายด์ แมทเทอร์ส จำกัด
 ประสบการณ์ทำงาน 13 ปี
 ผลงานโดดเด่นที่ผ่านมา งานเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 บทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม งาน
 อเมซิงไทยแลนด์ ถนนคนเดินสีลม งานท่าแพเชียงใหม่

ภาพรวมงานนิทรรศการในประเทศไทย

1. สำหรับประเทศไทย มีการสนับสนุนงานนิทรรศการอย่างจริงจังหรือไม่ และเริ่มขึ้นเมื่อใด
 ตอบ: ตั้งแต่ช่วงปี 2548 มีการเปลี่ยนแปลงในวงการนิทรรศการเยอะมาก มีความ
 พยายามที่จะให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง มีการดึงต่างประเทศเข้ามา เพิ่มรายได้จาก
 เรื่องของการประชุมสัมมนา สังเกตได้จากเม็ดเงินที่เข้ามาในตลาดเยอะมาก และบริษัท
 ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาเพื่อรองรับงานนิทรรศการโดยเฉพาะ แม้แต่บริษัทเก่าที่มีงานประเภทนี้ก็
 พยายามแตกตัว ขยายออกมาเป็นแผนกสำหรับทำงานนิทรรศการในรูปแบบของ below
 the line เพื่อจะได้ไม่เป็นการจำกัดตัวเองเกินไปที่จะสนองความต้องการของลูกค้าได้มาก
 ขึ้น และผลของมันก็จะทำให้เกิดตัวเลือกในตลาดมากขึ้น

2. หน่วยงานที่เข้ามาสนับสนุนการจัดนิทรรศการคือใคร

ตอบ: มีหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมาโดยเฉพาะคือ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ หรืออย่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ก็มีความพยายามทำให้เรื่องนี้ตื่นตัวมากขึ้น เพราะมีผลในเรื่องของการท่องเที่ยว การจับจ่ายใช้สอยของผู้คนและนักท่องเที่ยว

3. ผลตอบรับกับงานนิทรรศการในไทยและในต่างประเทศในปัจจุบันนี้เป็นอย่างไร

ตอบ: ทุกวันนี้ประเทศต่าง ๆ ก็มีความพยายามผลักดันตัวเองให้เป็นศูนย์กลางในด้านต่าง ๆ เพราะจะมีผลประโยชน์อื่น ๆ ทางธุรกิจตามมาด้วย อย่างงานด้านรถยนต์ คนก็จะพูดถึง ดีทรอยต์ โตเกียว มอเตอร์โชว์ บางกอก มอเตอร์โชว์ ในด้านธุรกิจอื่น ๆ เช่น อัญมณี ทองคำ ก็จะมีพูดถึงงานบางกอกเจมส์ ซึ่งได้กลายเป็นภาพลักษณ์อย่างหนึ่งของไทยที่ต่างชาติจดจำได้

กระบวนการในงานนิทรรศการ

1. ขั้นตอนกระบวนการในงานนิทรรศการ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบงานมีขั้นตอนอย่างไร

ตอบ: จะเริ่มต้นที่ลูกค้า มีเป้าหมายว่าจัดงานเพื่ออะไร และ organizer จะเป็นเหมือนเครื่องมือชิ้นหนึ่งที่จะนำไปสู่เป้าหมายนั้น จาก project ที่เคยผ่านมา กระบวนการจะมีขั้นตอนการรับ brief จากลูกค้าในแง่ของเป้าหมาย เช่น ให้ข้อมูล ต้องการยอดขาย ต้องการจำนวนผู้ชม เป็นต้น ในการ brief จะมีแบบฟอร์มของมันว่า งานอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร วัตถุประสงค์ของงานคืออะไร ซึ่งจะมีแบบฟอร์ม ในงานจะมี requirement เพิ่มเติมหรือไม่ อะไรบ้าง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเรื่องของงบประมาณ ค่าใช้จ่ายปลีกย่อยต่าง ๆ ต้องมีการคำนวณมาแล้ว หลังจากนั้นจะเป็นงานของ organizer ที่จะต้องมาคิดต่อ ทำต่อ ซึ่งขั้นตอนในโครงการทั้งหมดจะมีอยู่ 3 ช่วง คือ ช่วงการรับ brief ช่วง pre production และช่วง production

2. ในแต่ละขั้นตอนมีฝ่ายใดรับผิดชอบอยู่บ้าง

ตอบ: ช่วงการรับ brief จะมี project director หรือเรียกว่า AE ทำหน้าที่ตกลงกับลูกค้า เป็นเหมือนผู้จัดการโครงการคอยดูภาพรวม ความสะอาด การดูแลความปลอดภัยในงาน รายละเอียดจุดจิกต่าง ๆ ที่ต้องปรึกษากับลูกค้า

ในส่วนเนื้องานจริง ๆ จะเป็นของ producer ที่จะควบคุมการผลิต เทคนิค โครงสร้างต่าง ๆ ในทีมของ producer จะมีฝ่าย creative ทำหน้าที่คิดงาน หาข้อมูล คิด คอนเซปต์ เนื้อหา เอกสารอ้างอิงอย่างเช่นภาพประกอบ จัดฟังก์ชันการใช้งาน มีอะไรบ้าง จะจัดไว้ตรงไหน แม้กระทั่งที่จอตรงก็ต้องคิดว่าจะให้ไปอยู่ตรงไหน ในบางครั้ง producer ก็ต้องเข้าไปร่วมในการรับ brief ด้วย เพราะจะได้คิดงานไปพร้อมกัน ทีมงานจะได้เข้าใจ กันทั้งหมด และงานในส่วนของการจัดการยังเป็นงานใหญ่ ระบบการจัดการยิ่งต้องดี อย่างเช่นงานพีชชวอนโลก จะต้องดูแลเรื่องของ แผนผัง ระบบขนส่ง ระบบบรรณารักษ์ พื้นที่ รองรับคนจำนวนมาก บุตต่าง ๆ การดูแลต้นไม้แต่ละประเภทที่แตกต่างกัน งานตรงนี้ producer ต้องครอบคลุมหมด ในเรื่องที่จะละเอียดลงไปกว่านั้น เช่น การติดตั้ง ความปลอดภัยของโครงสร้าง วัสดุหรือวัสดุที่ใช้ การใช้งานในวันงานจริงและสุดท้ายคือเรื่อง ราคาที่มาจากจัดการทั้งหมด

ฝ่าย art director ทำหน้าที่ในส่วนของการออกแบบ 3 มิติ โครงสร้างหน้าต่าง ของบุตให้ตรงตามคอนเซปต์ของงาน ต้องมองภาพรวมของงาน ความสวยงามเข้าตาม คอนเซปต์หรือไม่ และก็ยังมีการปรับผัง ฟังก์ชันการใช้งาน รวมถึงโครงสร้าง การใช้วัสดุ การติดตั้ง งานนอกเหนือจากนี้จะมีกลุ่มที่เรียกว่า graphic designer จะออกแบบงาน ละเอียดเรียกว่า งานอิงค์เจต งานพริ้นท์

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มของ coordinator จะประสานงานเกี่ยวกับงานธุรการ ตรวจสอบราคา การจัดการรายการเครื่องมือต่าง ๆ การขอข้อมูล ข้อมูลพื้นที่ ตรวจสอบ พื้นที่ จัดสเปคต่าง ๆ

ในขั้นตอนการนำเสนอ งาน ส่วนใหญ่มักจะใช้ power point มีการเตรียม proposal ที่ปริ้นท์มาให้ลูกค้าไป จุดสำคัญในการนำเสนอคือการฟรีเซนต์ ต้องให้คนที่ เข้าใจงานและมีทักษะในการนำเสนอที่ดี โนมิน่าวจในการขาย จึงจะสามารถขายงาน และตอบใจท์ลูกค้าได้ดี และในการนำเสนองานตรงนี้เราจะมีการแนบใบเสนอราคาไป ด้วย เพื่อที่ว่าทั้งลูกค้าและทางเราเองจะได้ประเมินงบประมาณได้ จะเพิ่มหรือลดงาน ตรงไหน ก็สามารถคุยกันได้

ในบางกรณีที่งานนำเสนอไม่บรรลุผล producer ก็จะทำงานกลับไปคิดใหม่ ทำ ใหม่ คำนวณค่าใช้จ่ายใหม่ และกลับมานำเสนอใหม่อีกครั้งหรือหลาย ๆ ครั้ง จนกว่า ลูกค้าจะพอใจ และก็เป็นสิ่งที่แน่นอนว่าค่าใช้จ่ายจากการคิดใหม่ ทำใหม่ ก็จะต้องเพิ่ม

มากขึ้นเช่นกัน ส่วนงานบางส่วนที่ผ่านแล้ว ก็เข้าสู่ขั้นตอนการผลิตได้เลยทันที ไม่ต้องรอให้งานนำเสนอผ่านทั้งหมดก็ได้

เข้าสู่ขั้นตอนการผลิต จะมีหลายคนที่เกี่ยวข้องหลัก ๆ จะมี producer, art director, coordinator, supplier หรือผู้รับเหมาต่าง ๆ ที่อาจมีการจ้างเพิ่มเติม ในการผลิตชิ้นส่วนที่ลูกค้าสั่งทำตามแบบ art director ก็จะแกะแบบ ออกมาเป็นภาพ 3 มิติหรือภาพ perspective จุดที่เป็นรายละเอียด วัสดุที่ใช้ ขนาด ปริมาตร เพื่อจะนำไปสู่การผลิตชิ้นส่วนจริงต่อไป สำหรับโครงสร้างขนาดใหญ่หรือชิ้นส่วนที่ซับซ้อน จะมีบริษัทรับเหมาเข้ามาช่วยทำให้ซึ่งต้องจัดจ้างเป็นการเฉพาะ หน้าที่ของบริษัทเหล่านั้นนอกจากรับทำโครงสร้างแล้ว ยังรับผิดชอบในเรื่องของวัสดุ การประมาณราคา และการติดตั้ง ในงานบางงานจะมี option อื่น ๆ ที่ producer สามารถสั่งทำได้ เช่น เสื่อสำหรับสต๊าฟ โลโก้ สกรีน หมวก ของที่ระลึก ของชำร่วย เป็นต้น

ขั้นตอนติดตั้ง producer จะเป็นผู้ควบคุมงาน เป็นวันที่ทีมงานเข้าไปติดตั้งอุปกรณ์ทั้งหมด จำนวนวันขึ้นอยู่กับงานและขนาดของงาน ถ้างานใหญ่ ๆ อาจใช้เวลา 2 ถึง 3 วัน แล้วแต่ความยากง่ายของงาน ในบางสถานที่ที่กำหนดเวลาที่สามารรถเข้าทำงานได้ไม่เกินเที่ยงคืน ก็จะตัดระบบไฟทั้งหมดในอาคาร หรือถ้างานจัดในห้าง ช่วงเวลาที่สามารรถเข้าทำงานได้ก็จะเป็นช่วงหลังสี่ทุ่มเป็นต้นไป แต่ถ้าเป็นงานใหญ่ที่จัดในสถานที่เฉพาะก็จะปิดให้ทำงานได้ทั้งวันทั้งคืน จากเงื่อนไขเหล่านี้ก็จะทำให้เกิดเงื่อนไขภายนอกอื่น ๆ ที่ producer ต้องคิดต่อไปในเรื่องของการรักษาความปลอดภัย การระวังของหาย การที่ชิ้นส่วนหรือคนงานจะสร้างความเสียหายให้สถานที่ หรือกรณีอื่น ๆ ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้

วันจัดงาน เป็นหน้าที่ของสต๊าฟที่จะ run ระบบทุกอย่างตามที่ได้ติดตั้งไว้ และจะมีเจ้าหน้าที่เทคนิคคอยดูแลกรณีที่เกิดข้อผิดพลาด เช่น ไฟดับ ของหัก ของแตก เจ้าหน้าที่เฝ้าของ ซึ่งก็มีการสลับเวรยามดำเนินการตามแต่ละช่วงเวลา

ขั้นตอนสุดท้ายคือการรื้อถอน ต้องมีการถามลูกค้าก่อนว่า ขึ้นไหนจะเก็บไว้ หรือนำไปทิ้งได้เลย หรือจะนำไปใช้งานต่อก็ต้องมีการจัดเก็บอย่างระมัดระวังให้เรียบร้อย สำหรับชิ้นส่วนบางอย่างที่มีราคาแพงหรือวิธีการติดตั้งเฉพาะ อย่างเช่นจอพลาสมา ก็จะมีช่างที่เชี่ยวชาญโดยเฉพาะมานำออกให้ เป็นงานในส่วนที่ผู้รับเหมาจะเข้ามาดำเนินการเป็นหลัก เรามีหน้าที่เพียงแค่ควบคุมและตัดสินใจ

3. ตัวชี้วัดประสิทธิภาพในแต่ละขั้นตอนคืออะไร

ตอบ: ในแต่ละขั้นตอนจะมีเกณฑ์ในการชี้วัดไม่เหมือนกัน หลัก ๆ จะอยู่ที่ลูกค้าตัดสินใจ เพราะเป็นงานที่อยู่เบื้องหลัง ในช่วงของการรับ brief จะดูที่ความถูกต้องของข้อมูลจากลูกค้า ช่วงคิดงาน จะดูที่งานเราต้องตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าได้และมีความรวดเร็วก็รวมอยู่ด้วย คือถูกด้วยเร็วด้วย ลูกค้าจะชอบ ช่วงนำเสนอ ตัวชี้วัดที่ชัดเจนที่สุดคือการที่ลูกค้าซื้องานเรา ช่วงการผลิต จะดูความถูกต้องของชิ้นงานเปรียบเทียบกับแบบว่าถูกต้องหรือไม่ ช่วงวันงาน จะดูที่ความเรียบร้อย ดูผลตอบรับจากผู้เข้าชมงาน การให้ความสนใจในบูธต่าง ๆ ในช่วงหลังมานี้มีบริษัทที่รับทำงานประเมินให้ เป็นจำพวกแบบฟอร์มให้กรอก ใบแสดงความคิดเห็น โพลต่าง ๆ สิ่งที่มีมักจะวัดกันจะเป็นจำนวนผู้เข้าชม รายได้เฉลี่ย อายุ เพื่อนำไปเป็นสถิติสำหรับการจัดงานในปีต่อไป ช่วงส่งมอบงาน จะดูที่ความครบถ้วนของข้อมูลตรงตามที่ลูกค้าต้องการหรือไม่

4. ระยะเวลาของโครงการนิทรรศการ ยาวนานเท่าใด

ตอบ: ขึ้นอยู่กับตัวงานและก็ลูกค้า บางงานรับเอาไว้เป็นปี บางงานก็ 4 ปี อย่างเช่นงานเอกซ์โปโลก งานโอลิมปิก แต่กับบางงานเล็ก ๆ ก็หนึ่งเดือน

5. ระยะเวลาของแต่ละขั้นตอน ขั้นตอนใดที่ใช้เวลามากที่สุดหรือน้อยที่สุด

ตอบ: ขึ้นอยู่กับสเกลและประเภทของงาน อย่างงานพีชสวนโลกที่มีสเกลใหญ่มาก ในส่วนของ production ก็จะนานมากเช่นกัน แต่บางงานที่ใช้บอร์ดสำเร็จรูปอย่างงาน OTOP ช่วง pre production จะนานกว่า

ปัญหาและการแก้ไข

1. ในแต่ละขั้นตอนมีปัญหาที่สำคัญอะไรบ้าง

ตอบ: เงิน ปัญหาหลักที่พบได้ในทุก ๆ งาน บางครั้งลูกค้าก็ไม่ยอมบอกให้ชัดเจน ทำให้หลาย ๆ ครั้งงานดำเนินไปได้ช้า หรืออาจถึงขั้นต้องปรับกระบวนการกันใหม่ คิดกันใหม่ ซึ่งเราก็ต้องคอยควบคุมและย้ำเตือนกับลูกค้าอยู่บ่อย ๆ

2. การจัดการและควบคุมการเงินในงานนิทรรศการทำได้อย่างไร

ตอบ: ใช้ใบเสนอราคาในทุก ๆ ขั้นตอนเพื่อแสดงให้ลูกค้าเห็นว่า ทุก ๆ อย่างเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด ทั้งการคิด การแก้ไข ค่าเสียเวลา สินค้าวัสดุ และอื่น ๆ เป็นตัวที่จะทำให้ลูกค้าตัดสินใจได้ว่าทำอะไรต่อไป

3. ปัญหาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการเงิน มีวิธีรับมืออย่างไร

ตอบ: ลูกค้า เราจะต้องคุยกับลูกค้าให้ชัดเจนตั้งแต่ต้น ทำความเข้าใจในงานให้ตรงกัน เพราะบางครั้งลูกค้าไม่ยอมบอกเราหรือบอก แต่ไม่เคลียร์ ทางเราก็ต้องมีความเข้าใจในงานในระดับหนึ่งด้วยจึงจะสามารถซักถามลูกค้าให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ ทีมงานต้องทำการบ้านมาก่อน

4. งานขนาดใหญ่กับงานขนาดเล็กมีปัญหาเหมือนหรือต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ตอบ: ต่างกัน แต่หลัก ๆ ก็คือ เรื่องเงิน ลูกค้า แล้วก็ความพร้อมของงาน บางงานจัดต่อเนื่องกันมาหลายปีจนทีมงานคุ้นเคย งานแบบนี้จะดำเนินได้เร็ว

5. ขั้นตอนที่เกิดปัญหามากที่สุดในการบวนการทั้งหมด คือขั้นตอนใด

ตอบ: ปัญหาเกิดขึ้นได้กับทุกกระบวนการแล้วแต่ประเภทของงาน ขนาดและกัจำนวนคน แม้แต่ช่วงส่งมอบงานก็ยังสามารถเกิดปัญหาขึ้นได้เช่นกัน

6. ในการทำงานนิทรรศการ มีการใช้ซอฟต์แวร์เฉพาะทางช่วยในการทำงานหรือไม่

ตอบ: ใช้ซอฟต์แวร์ทั่วไป เช่น excel, powerpoint โปรแกรมออกแบบกราฟิก 3DsMAX, Illustrator, Photoshop แต่ซอฟต์แวร์ที่ทำงานเฉพาะทาง ในประเทศไทยน่าจะยังไม่มี บริษัทไหนใช้ ส่วนมากจะใช้คนเป็นหลัก แต่บริษัท organizer ใหญ่ ๆ จะมีโปรแกรมที่คำนวณพื้นที่ ค่าเช่า ซึ่งจะมีสูตรเฉพาะของแต่ละบริษัท มีการจ้างคนเขียนโปรแกรมโดยเฉพาะ บางทีอาจมีการใช้ Flash ช่วยนำเสนอแล้วแต่ว่าจะใช้อะไรขาย แต่สิ่งที่สำคัญเลย คือ คนขาย ซึ่งผ่านการเทรนนิ่งมาอย่างดี ค่าตัวจะสูง

7. ผลกระทบของซอฟต์แวร์ที่มีต่อรูปแบบการทำงานของบุคคลในบริษัทอย่างไร

ตอบ: ไม่มีการใช้ซอฟต์แวร์เฉพาะทาง ใช้งานคนเป็นหลัก จึงไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด

ประวัติการศึกษา

ชื่อ	นายเทพรังสี นุชเสม
วันเดือนปีเกิด	7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2525
วุฒิการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (สถาปัตยกรรม) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชำนาญการพิเศษ